

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség: Főtér. 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza	Előfizetési díj: Egész évre 4 ft. Félévre 2 ft. Negyedévre 1 ft. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt áriegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.	Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyiltér petit óra 30 kr.

Erőszakoskodunk.

A helybeli néppártba ojtott 48-as párt vezetőiben meg van az a kitünő tulajdonság, még pedig hatványozott mértékben, a mely annyira jellemző az ország ellenzéki vezér-emberéinek $\frac{9}{10}$ részére: a valóság elferditése és hamis hírek terjesztése.

Ezek a t. urak, akik egyik törvényteleniséget a másik után akarják elkövetni, rettenetes lármát csapnak, ha erőszakkal megakadályozzák őket a törvényteleniség elkövetésében.

Ez a nemes erény első sorban Hegyi Antal vezérkarát jellemzi. Hegyi Antal, aki lépten-nyomon összeütközésbe jön a büntető törvénykönyv paragrafusaival, tehát maga a törvényteleniség élő mintaképe, nem is képzelheti el, hogy lehet ember széles e hazában, aki azt merészeli követelni valakitől, hogy a törvényes utról le ne térjen.

Valósággal tajtékzik ennek a szelidlelkű lelkipásztornak a szája, ha egyik-másik hatósági közeg erőszakkal megakadályozza őt a törvényteleniség elkövetésében.

Ez az ember soha törvényes alapon nem állt. Egyik törvényte-

lenséget a másik után követte el. Az ország törvényeinek magát alá nem vetette, sőt mitöbb, a törvénynek, jognak és az igazságnak pökhendi módon hányt fityyot, mindenkor és minden alkalommal.

De, hát miért is haladna ez az ur a törvényes uton: midőn eddig még mindég kijátszotta a törvényt, mindig ép bölrel menekült meg a büntető igazságszolgáltatás karmai közül.

Sértegetett, rágalmazott, verekedett, okiratot hamisított, misepénzeket sikkasztott, misealapítványokat kezelt el, annélkül, hogy csak egy hajszála meggörbült volna.

Ha ez az ember nem lenne pap, ha nem védené a papi talár, hát azóta már rég Illován vagy ehhez hasonló valamely intézetben fejezte volna be birhedt pályafutását.

Más embert ennyi törvényteleniség és ennyi piszok elkövetése után egyszerűen ha le nem köpnénk is, de legalább a közmegevetésnek adnánk át. Ezt pedig még akadnak akik ünneplik és mint kitaró correct ellenzéki vezért csodálják.

Ha vissza pillantunk ennek az embernek a múlt, vagy közelmúlt-

bani szereplésére, azt látjuk, hogy egyetlen-egy esetben sem állt soha törvényes alapon.

Bizony nagy kár volt, a községi általános tisztujítás alkalmával elnézni, sőt segédkezett nyújtani ahhoz, hogy törvénytelen uton ültessék be jelöltjeiket. Nem vagyunk barátai semmiféle erőszakoskodásnak, de a törvényteleniséget megakadályozni ha másként nem lehet, erőszakkal is meg kell.

A lopás nem csak bűn: hanem törvénybe ütköző cselekedet; hát ugyan nem kötelessége-e megakadályozni a törvényembereinek a bűnt? Hát ugyan nem kötelessége-e megakadályozni minden törvényellenes cselekedetet?

Mit akartak a f. hó 27-én tartott közgyűlésben kivinni Hegyiék? Azt követelték, hogy L. Tóth Istvánt, kit az alispán felfüggesztett birói állásától, ugyan abba a birói állásba helyettesítse Mátéffy Kálmán főszolgabíró. Tehát azt követelték, hogy a főszolgabíró ne respektálja az alispáni határozatot, vagyis Hegyiék kedvéért törvényteleniséget kövessen el.

Amennyiben pedig Mátéffy Kálmán, mint főszolgabíró Hegyiék erőszakos követelése ellenében sem

TÁRCZA

Az én nihilistám.

Nem beszélhettem senkivel, mint a börtönörrel, ki a nyomoruságos eledelt hozta naponként egyszer. Azt hittem megőrülök a borzasztó magányban. Végre öt hónap után fölvezettek a vizsgálóbíróhoz. Röviden végeztem velem.

Őn írta e levelet? kérdé egy nagy csomagból előhuzván egy papirost. Az én levelem volt, valamelyik barátomhoz írtam, ki Svájcba ment tanulmányai befejezte után. Hirtelen világosság támadt agyamban. Eszembe jutott, hogy letartoztatásom előtt pár nappal olvastam, hogy ezt a barátomat Svájcba kiutasították és irományait lefoglalták, mert nihilista mozgalmakban vett részt. Az én levelem azonban közönyös dolgokról szólt mert esküszöm önnek: sohasem foglalkoztam politikával. Szerelmes ember nem lesz összeesküvő, Én sem voltam az. A vizsgáló bíró azonban könyörtelen maradt védekezésemnél szemben.

— Tegyen vallomást, nevezze meg többi társait, hajtogatta folytonosan.

Sirtam előtte, uram, sirtam, de hasztalan. Vissza vittek abba az alvilági lyukba s tudja-e, meddig hagyott benne? — Másfél esztendeig! Mikor másodsor felvittek hozzá, és az íróasztala felett levő tükörben megláttam arcomat, visszadöbentem önmagamtól. Azzá lettem, a mi most vagyok: összetört rommá, melyben a lelket csak az akarat tartja. A földalatti börtön levegője megette a tudómet és elsorvasztotta testemet.

És ez a hiéna részvétlenül csak annyit mondott: »A vizsgálat nem tudott bizonyítékokat szerezni ön ellen, ezért megmenekül Sziberiából. Huszonnégy óra alatt azonban el kell hagynia Oroszországot.«

Elutaztam. Menyasszonyom, mig fogságban valék, meghalt. Anyám követte őt, csak három hugom maradt vagyon és támogatás nélkül. Értették kell élnem és dolgoznom. Ujságíró lettem. Két éve dolgozom a Novoje Wremjének, Tavaly fenjártam az én beteg tudómmal az északi sark közelében, Sachalin szigetén, hogy az ottani fegyencgyarmatról írjak lapomnak. Onnét Egyiptomba rendeltek a mahkdi és az angolok hadakozásához. A dermesztő

hidegből a pokoli hőségbe — azon beteg tudómmal! De hugaimnak élniök kell! Nem pihenhetek egy napot sem. Pénzt, egy kis tőkét akarok hagyni nekik. De ki már nem birom . . .

Könnyek szöktek szemeimbe, a mint elhaló hangját nehéz fuldoklás szakította félbe. Fehér zsebkendője egy percz alatt pirossá lett . . . Tántorgó léptekkel, válamra támaszkodva botorkált a szállodába hol egymás mellett laktunk.

Tized napra — soha nem feledem el e napot — Kaulbars orosz császári biztost kísértük az országban. Nyomoruságos faluban állottunk meg pihenni. Az utszéli korcsma faasztalainál dolgoztunk táviratainkon. Jonzsin mellettem ült, tul rajta egy franczia ujságíró. Egyszerre hörgés ütötte meg fületem: Jonzsin fehéren, mint a halál, neki dőlt a falnak és ajkain pirosan csörgedezett a vér. Ujjai közt görcsösen szorongatta az írót, melylyel sürgönyét fogalmazta. Lefektettük egy mohpadra a korcsma előtt. A mint feléje hajoltam, átölelte nyakamat s alig érthetően suttopta:

— Ne feledje feladni sürgönyömet . . . Növéréim című tárczámban . . . pénz is . . .

volt hajlandó törvényt szegni, hát az a t. párt, a melynek vezetői azt sem tudják mi fán terem a törvényes eljárás, erőszakoskodással és törvénszegéssel vádolják nem csak a főszolgabíró: hanem azt a pártot is, a mely őket nem pártolja.

Hát igen is, mi ebben az esetben, de Hegyi pártjával szemben minden esetben vállaljuk az erőszakoskodást. Mert hiszen természetes dolog, hogy a törvénytelen-ség elkövethetését, ha másként nem lehet, erőszakkal kell megakadályozni.

A fenálló törvényeket nem azért hozzák, hogy azt Hegyi Antal és társai lépten-nyomon kijátszák: hanem azért, hogy azt akár Hegyiék akár mások megtartsák.

Ha a fenálló törvényeknek csendőrszuronyal szereznek érvényt, ha a törvénszegést erőszakkal akadályozzák meg, ha ez az eljárás erőszakoskodás, hát akkor mi büszkén beismerjük, hogy igen is — erőszakoskodunk.

— **Beteljesedett.** Hegyi Antal végzetlen szelidlelkű és fehér galamb epéjű szeretett lelki pástorunknak és vele egyhuron pendülő czimboráinak, illetve érdektársainak hő óhaja immár teljességébe ment. Igazán nagy szerencséje van ennek az embernek, nem csak abban, hogy a büntető igazságszolgáltatást szerencsésen kikerüli: hanem abban is, hogy legforróbb vágyai beteljesednek, vagyis az ige testté válik, egyszerű szembunyorítására.

Az általuk óhajtott miniszteri biztos, nem csak, hogy kineveztetett: hanem már működik is. Hogy ez valóban így van, azt Hegyi Antal és társai örömmel tapasztalták, amennyiben saját két szemekkel látták és saját füleikkel hallották, amint vizsgálta a községi ügymenetet, nem csak a mostanit: hanem mélyen visszapillantott a multba is.

Különbön elég volt a beszédből, lásuk a tényeket. Erre vonatkozólag közöljük szóról-szóra t. laptársunknak a »Szentés és Vidék«-nek erre vonatkozó alapos tudósítását, mely a következőképen szól:

»Miniszteri biztos Csongrádon. Hegyi páter és társai miniszterzaklató küldött-

ne adja konzulatusnak . . . nekik küldeni . . . köszönöm, testvér köszönöm . . .

És lehanyatlott, szemei lecsukódtak, meghalt. Ott temettük el másnap, Grublinhán temetőjében Hegyoldalon, közel egy patakhoz, domborodik a sirja, honnét el lehet látni az Isker mély völgyébe és a Sipkaszoros komor szikla ormaihoz.

* * *

Ha egykor, asszonyom, kedve támad megnézni a világhírű kasanliki rózsaker-
teket és valódi rózsaoajat vásárolni, utja el fog vezetni Grublinhán mellett. Állitassa meg kocsját. Az országutttól csak pár lépés a temetőbe: ott meg fogja találni az egyszerű kőtömböt, melyre ez az egyetlen szó van bekarcolva: Jonzsin.

Virágok nyílnak a domboldalon és a temetőben. Kössön belőle koszorút, tegye oda a nihilista sirjára.

Vége.

Barabás Albert.

ségbejárásának, mely alkalommal az egész vármegyei tisztviselőségnek legalább is szerény nyársrahúzását kérték, megvan immár az általuk kívánt eredménye: a belügyminiszter küldött le hozzájuk miniszteri biztost, a ki összes panaszait vizsgálat tárgyává tegye; most hát csak azt kell nyugodtan bevárunk: mi lesz a vizsgálat eredménye és kiket derít ki majd ki vétkeseknek a felpanaszolt sérelmekben és abban, hogy Csongrádon a 100 százalékos, is fölözi a községi pótdadó.

A csongrádi panaszok megvizsgálására ugyanis a belügyminiszter Vadnay Andor dr. főispánt küldte ki a következő rendelettel:

»99584 IV szám.

Méltóságos Úr!

Hegyi Antal csongrádi lakos és társainak közvetlenül hozzám benyújtott beadványát, melyben panaszt emelve a miatt, hogy a községi pótdadó évek óta állítólag 130–135%-ot tesz ki s az 1900 évi községi költségvetés szerint is 116%-ra irányított elő, a községi háztartás megvizsgálását kéri, — hivatkozással a vármegye közönségéhez f. évi július hó 21-én, 76423 sz. a. kelt rendeletre, oly felhívással küldöm meg Méltóságodnak, hogy Csongrád község pénzügyeit az 1886. t. cz. 57. §-a b. pontja alapján mielőbb megvizsgálni s annak eredményéről, úgy szintén a községi pénzügyek körül esetleg észlelt hiányokról s azok orvoslási módjáról hozzám, a panaszbeadvány egyéb pontjaira is kiterjedően, tüzetes jelentést tenni sziveskedjék.

A községi pénzügyek megvizsgálásának megkezdése végett, Weisz Henrik kebelbeli számvizsgálót egyidejűleg utasítottam, hogy segédkezés végett Méltóságodnál rendelkezésre álljon s hogy a vizsgálat megkezdésének napjától Méltóságodtól egyenesen fog értesítést nyerni.

Fogadja Méltóságod tiszteletem nyilvánítását.
Budapest 1899. szeptember hó 20-án.

a miniszter helyett:

Széll Lendecz
államtitkár.

A főispán 21-én vagy 22-én kapta ezt a miniszteri rendeletet és nehogy Hegyi pátereknek késedelmeskedés miatt legyen okuk újabb panasztételre, azonnal értesítette a minisztériumból hozzá utasított számvizsgálót, hogy szeptember 24-én Szentesen legyen, mert 25-én Csongrádon megkezdik a vizsgálatot.

Hétfőn reggel aztán a főispán Cicatricis Lajos dr. vármegyei főjegyző. Albertényi Antal főszámvevő, továbbá a vásárnap esté Szentesenre érkezett Weisz Henrik miniszteri számvizsgáló kíséretében Csongrádra utazott. Ott nyomban összehívta az előjáróság tagjait, felolvastatta előtük a miniszteri rendeletet és ezzel megindult a csongrádi vizsgálat először is a pénzügyek terén, melyet a miniszteri számvizsgáló és Horváth Jenő alszámvevő teljesítenek. Amíg ezt a farsztó nagy munkát, bizonyosan a multa visszamenőben is, a szakközégek befejezik, a főispán, főjegyző és főszámvevő visszajöttek szentesre. Hegyi páter és társai egyéb panaszaira kiterjedően tehát a vizsgálatot csak a szakközégek munkájának befejeztével fogják folytatni.

Érdekes a vizsgálat megindításának az a körülménye, hogy a Hegyi páterék kegyelméből Csongrád boldogítására legújabbán beültetett előjárósági tagok — a hozzájuk intézett kérdésekre megtagadtak minden felvilágosítást adást, azt felelve, hogy ne őket, de a vezéreiket hallgassák ki, mert azok tudnak ám csak mindenre igazán megfelelni.

A további kérdésre, kik legyenek a vezérek, azt felelték, hogy Hegyi Antal meg Kovács fiskális.

Hogy pedig ezek a derék népbolondítók mennyire elbolondították a híveiket, az viszontag kitűnik abból a sok képtelennél képtelenebb badarságból, amit hirtelenben, beszélgetés közben a vezéreikre hivatkoztak elsoroltak s amiből elég csak egyet említeni: hogy azzal is izgatták a népet, mintha Herke Ferencz községi pénztáros korában a maga földjére hordatta volna ki a községhez udvaráról a dudvát.

Herke Ferencz pedig községi pénztárosa volt Csongrádnak 1872-ben, tehát éppen 27 évvel ezelőtt.

De mindegy az. Most már van miniszteri biztosuk a csongrádiaknak, teljesült hát e részben is a Hegyi páterék kívánsága.

Várják be nyugodtan a vizsgálat eredményét; akit bűnösnek találnak majd, bűnhődjék a törvény teljes szigorával, pártállására való tekintet nélkül.

Ezt követeli a jog, törvény és igazság, melyet nem szabad kizárólag a maguk pártérdeke szempontjából magyarázni és követelni még az olyan szent örülteknek se, mint Hegyi páter.

Kossuth-szobor leleplezés.

Mult vasárnap volt a Kossuth-szobor leleplezése.

Mosolygott az egyik szemével az ég, a másikkal könyezett. S ezen sirás-mosolygásnak kettős, mély értelme volt. Az egyik az, miért a mosolygás történt, hogy még a legelvetemültebb (!) pákulicz is ki merete tűzni a nemzeti színű zászlót háza-födelére s ő maga is együtt örült az örvendezőkkel. Sírni pedig azért sirt az ég, mert olyan mű hazafiak láttára, mint a helybeli 48-asok, csak sírni a volt szabad. Azért is esett az eső hol neki keseredve, hol derős napon nagy cseppekben alá.

Reggel több 48-as elvű kubikos rándult át Félégyházára Kovács János ügyvéd vezetése alatt, a hová Kossuth Ferencz, Lukács Béla és Pichler Győző társaságában érkezett Budapestről. A csongrádi állomásnál az egyenként kivonult 19 kocsis, szolgálók, kubikos lányok, iparos hajadonok, mesterlegények, kubikos legények, Mária asszonyok (7-en) s fogadták a pesti vendégeket. Itt Sinkó Imre volt az üdvözlő szónok. A kivonult hölgykoszorú szavallója Réh Ágneska volt. A bevonulás élén a diszbandérium (!) haladt, számlálván összesen 11 lóra ültetett kocsis, kivéve a Dezső gyereket. Hegyi Antal, ki ezen alkalomra rendelt hintáján ment Kossuth elé, most Kossuth Ferencz-czel jött egy kocsin. Valamikor, nem is oly rég, elmondta Kossuth Ferencz szertett plébánosunk mindennek, de azért most volt bátorsága mellé ülni.

A városháza előtt volt a beköszöntő, délben pedig ebéd Hegyinél.

Délután 4 órakor volt a tulajdonképeni leleplezés. A szónoklatok sorát Sinkó Imre II-od bíró nyitotta meg, a ki a szájába adott dikciót sem tudta fönnakadás nélkül elmondani, miért is szabad szólást és szabad stólat egy dolognak vett. Tanulság: kubikos maradj a talicskánál. Azután Hegyi Antal beszélt folyékony, szakadatlan egymásutánban fél óráig. Dicséretére válik, hogy ámbár provokálták hívei, hogy szídjá az urakat, most tárgyilag tudott lenni. Az osztrák szellemben (?) nevelt tanuló ifjuság volt a leglelkesebb éljenzője neki is, a többieknek is. Pedig, higgye el fő ur, nem voltak betanítva az éljenzésre, mint az ön hívei, a kiket Pöczök, hatáskedveért a lépcsőre állva, kaplengetéssel nógatott. Hegyi beszéde alatt hullott le a lepel Kossuth Lajos mellszobráról. Közbe a dalárda is énekelt. Kár, hogy nincsen rendes vezetőjük, akkor tán precízebb lett volna az előadásuk. Azután Kossuth Ferencz beszélt hévvel, lelkesedéssel. Utána Lukács Béla szónokolt kevés tárgyilagossággal. Persze, neki sem tetszik a mostani állapot. Utoljára Pichler szavalva szónokolt. Végül a szentesi és félegyházi küldöttségek helyeztek koszorút a szoborra. A Szepi gyerek nem érezte magát elég elkészültnek, hogy beszédjét megtartsa.

Este fáklás zene volt a városháza előtt Kossuthnak. Az itt támadt nagyszerű rendtelenségen maga Kossuth Ferencz is megbotránkozott, a mi rendtelenséget a fáklát vivő inas gyerekek idéztek elő. A szónok Kovács fiskális volt, ki természetesen izgatott beszéddel vélte czélját elér-

hetni, mialatt az égő fáklyák között Csabulya örült kán-tánczot járt.

Este a »Pannoniában« társas vacsora rendeztetett, honnan még más nap is virágos hangulatban távoztak az emberek.

UJDONSÁGOK.

Öfelsége magas névnapja f. hó 4-kére, szerdára esik, mikor is az állami és községi iskolák tanítói és növendékei szent misét hallgatnak s azután az előadás szünetelni fog.

— **Személyi hír.** Vadnay Andor dr. főispán f. hó 27-én reggel, pár napi tartózkodásra Budapestre utazott, honnan azonban a mai napon Szentésre érkezett.

— **Bíró helyettesítés.** Nagy reményű biránkat: L. Tóth Istvánt, kit Hegyi Antal jóvoltából nagy lelkesedéssel választottak meg a nem választó polgárok, szerencsétlen községünk hátramosztására; azon csekélység miatt, hogy a bírói szék-ből lázítani méltóztatott egy a felettes hatóság, mint egyesek, de különösen az állami iskolák és azok tanítói ellen, állásától felfüggesztette a vármegye alispánja: Dr. Csathó Zsigmond. Az ily módon üressé vált bírói szék ideiglenes betöltése végett, Mátéffy Kálmán járási főszolgabíránk közgyűlést hívott össze a f. hó 26-ikára. A gyűlésen megjelentek a községi képviselők majdnem teljes számban, különösen a népbolondító párt, fenkölt szellemű vezérei vettek részt nagy lelkesedéssel. A gyűlésen Mátéffy Kálmán főszolgabíró elnökölt, aki előterjesztette, hogy most bírót kell helyettesíteni. Erre a kijelentésre, Hegyi Antal és az általa folyton maszlaggal táplált delirum trémenben szenvedő községi képviselők, oly éktelen lármát csaptak, hogy ennek hallatára a helybeli sinterek által épségben hagyott házi kutyák, egyhangu vonyításban adtak kifejezést, a Hegyipárt iránt táplált rokonszenvüknek. Az éktelen lármából alig lehetett kivenni a t. csuha-pártnak Hegyi által tolmácsolt azon óhaját, hogy a felfüggesztett Ludrovai helyére, ugyanazon Ludrovai óhaját helyettesül. Ezen páratlan jogos, igazságos és törvényes hangos óhajszöveget követelésnek. Mátéffy Kálmán főszolgabíró nem volt hajlandó helyet adni, minek következtében ismét olyan szelid halk lármát tört ki, aminőhöz hasonlót, csak a brazilai őserdőben élő böggő majmok képesek produkálni akkor: amidőn idő változást éreznek. A Hegyipárt ilyen nyugodt viselkedésére, következett be a fővárosi lapokban is megszólított erdősakoskodás, midőn az éktelenül szitkozódó Hegyi Antalt Bogdán József csendőrmester figyelmeztette a csendesebb viselkedésre.

Erre Hegyi Antal égfelé fordított szemekkel, olyan formában rebegett hálát, melyre Bogdán József csendőrmesternek csak egy szava lehetett: »Ha hozzám mer nyulni rögtön keresztül szúrom!« A szavazást azonban ennek daczára Mátéffy Kálmán főszolgabíró elrendelte, melynek eredménye az lón, hogy a három jelölt közül egyhangulag Csejthey Lajost választották meg bíró helyettesül. Természetes, hogy Hegyiék tüntetőleg nem szavaztak. Hegyi Antal azonban nem elégedett meg a botránnyal: hanem az utcán t. lelki pásztorhoz illően éktelen szidalmakkal illetve, Mátéffy Kálmán főszolgabírót. Amennyiben a Hegyi táborának nem sikerült L. Tóthot visszahelyeztetni, Pöczök tanácsára elhatározták, hogy tovább koplalnak.

— **Gyűlések.** Az állami iskolák gondnoksága a mai napon d. u. 1³ órakor tartja október havi rendes ülését. — Ugyancsak ma d. u. 4 órakor a községi iskolák is ülést tart, melyen a községi polgári leányiskola több fontos ügye nyer elintéztést.

— **Az utolsó bíró.** Hát még sem úgy történt, mint ahogyan a »Tiszavidék« szemüvegén át Hegyi Antal prófétai ihlettséggel előre látta, hogy t. i. az ő dróton rángatott pojáczája, czirkuszi »Auguszt.« Ludrovai Tóth a csongrádi utolsó bíró, mert amint a következmények megmutatták, a czirkuszi pojácza is csak addig kedvelt, amíg nem jár körül tányérozni, azonképen a község pojáczája is eljátszotta kis játékát, mihelyt a közönség érzékenyebb

oldalát kezdte feszegetni. Az új bíró Csejthey Lajos — már amennyire mi ismerjük, — pedig jól ismerjük, példás erélyességgel tekintélyt fog szerezni és mondjuk vissza fogja szerezni a bírói tekintélyt, a mely Ludrovainál nem volt egyébre alkalmas, mint a Lummer Auguszt szerepének hatványozására.

— **A m. hó 24-én délután,** a Kossuth szobor leleplezése alkalmával, Lukács Gyula országgyűlési képviselő holmi aranygyapjas gazembereket említett beszédjében. Kár volt meg nem említenie, hogy az ünnepi szónokok közül az egyik, csak 2—3 évvel ezelőtt fizetett tollforgatója volt annak a pártnak, a mely párt 2 drb. Kossuth-gyalázót melengtetett keblén; sőt mitöbb, nem átalott gyalázkodó cikket írni Kossuth Lajos fiáról, Kossuth Ferenczről; még sem sült ki a kétszeme, midőn Kossuth Ferencz mellett kocsizott a nagy utcán. Hát az ilyen fráter a gazembereknek melyik válfajához tartozik?

— **Tízek f. hó 26-dikán 12 órakor** éjjel Gyuri Lajos V. tized 80 számú háza ismeretlen okból leégett. Folyó hó 29-én viradóra a szintén városi tégla háznál főlhalmozott nád kigyuladt és elégett. Ehrlich Márton volt a tulajdonosa a nádnak, amely porrá égve, anyagi romlásba döntötte a szegény embert: úgy halljuk, hogy gyujtogatás folytán támadt a tűz és derék csendőrségünk már nyomában van a bitangoknak, kik elől a szegény ember ingóságai sincsenek már biztonságban.

— **Változnak az idők, változott Hegyi Tóni is.** Az alábbi közleményt jobblétre szenderült lapjában, a fölszentelt és elföldelt »Csongrádi Közlönyben« tette köze s mivel a mostani szerepléséhez igen passzol: szíves engedelmevel ime közre adjuk. Füg és képviselő jelölt. Ilyen is van már Csongrádon. Kossuth Ferencznek valamely buzgó tisztelője ugyanis tele irkálta a falakat éfélé mondatokkal: »Éljen Kossuth Ferencz fügés 48-as képviselő jelölt! A »fügés« ugyan megrövidítése akarna lenni a »függetlenség« és »szavaknak; de meg sem gondolta az illető fal-irkász, hogy mennyire igazat mondott Kossuth Ferenczről, mikor őt »fügés« képviselő jelöltnek nevezte; mert csakugyan »fügés« mutogat az a képviselő jelölt a magyar népek, a ki, mint Kossuth Ferencz teszi, idekint a nép előtt »függetlenség« és »48-as« tehát ellenzéki képviselőnek mondja magát, az országában pedig a sormányal szavaz, valahányszor a kormány egy-egy törvényjavaslatot akar elfogadtatni a magyarnép szabadságának a leigázására. Különben, hogy Kossuth Ferenczét másutt is kucsébernek, vagyis lüpegpártnak tartják, igazolja a következő kortes-dal, melyet Kossuth Ferencz tiszteletére a nógrádi választó kerületben énekeltek, hol a kormány által támogatott, Kossuth párti Benický Árpád áll szemben a revíziómista nemzeti párti bíró Andreánszky Gáborral:

Éljen Kossuth Ferencz! Ilyen Kossuth! — szegény
Hogy a sárból ránt ki; Gscheffel a nevével
Apja szent nevével Türi! mert már osztrák.
Hízal a kucséber. Hogy a házát fosztják.
Éljen Andreánszky! Éljen Andreánszky!

— **Söprés.** Működik a söprés és mondhatjuk derekasan működik. Tudósításunkat egyenlőre rövidre szabjuk. Sinkó Imre II. bíró azért, mert a járási főszolgabíró ur rendelkezésével ellenkezett, 5 frt rendbirsággal sújtott, elég enyhe büntetés, de elég méltányos is, mert tekintettel van Sinkó anyagi viszonyára. Reméljük, lezékenek elég lesz. Ha nem: had működjk az általuk becsempészett söprü. Tóth József jegyző f. hó 28-án főlfüggesztett állásától hatósági intézkedés ellen való igaztásért. Helyes! Tanuljon jogot és törvény tiszteletet akinek föladata volna a törvénynek érvényt és tiszteletet szerezni, nem pedig akkor, midőn éppen az ő közvetlen fölöttes hatósága a főszolgabíró ur a mult heti bíró helyettesítésnél fölszólította a hallgatóságot, hogy a tetszés, vagy nem tetszés hangos nyilvánításától tartózkodjk, Tóth József jegyző a hallgatóság háta mögé bujva, ezen fölhívás ellenkezőjére ösztökélte a jelenlévőket, mit kikérdésénél elsőbb tagadott, később beismerte és könyörgésre fogta, minek következtése természetesen a fölfüggesztés lett. Ime az áldozatok, kik Hegyi Antal lelketlen igaztásainak felültek és a következménye az előre kivett eskünek melyek ellenkezőnek a hivatali esküvel.

— **A vármegyei kórház** új építés tervét serényen dolgozik az azzal megbízott műszaki közeg és a vármegyehez

a napokban érkezett hivatalos jelentése szerint, a tervek a napokban már készen is lesznek, úgy hogy október 6-ra beküldi azokat. Ezek szerint az új kórháztervek már az októberi megyegyűlésre betervezhetők és a megyebizottság által elfogadhatók lesznek. Ha aztán a miniszter is alkalmasoknak találja a terveket a kivitelre mi sem áll tovább utjában annak, hogy a vármegye esetleg már január 1-én átvegye kórház czéljaira a városi kórházat és az új építkezést tavasszal megkezdje.

— **Szüreti mulatság.** Az iparos ifjuság a »Magyar Király« szálloda kerthelyiségében október hó 1-én, vagyis ma nagyszabásu szüreti mulatságot rendez, tánczczal egybekötve. Belépti díj 70 kr.

— **A pinczeszövetkezetekről** czim alatt a földmívelésügyi m. kir. miniszter ur egy hasznos könyvet adott ki, a mely hivatva van a szőlős gazdáknak utmutatást nyújtani az által, hogy miként lehet boraikat pinczeszövetkezetek útján drágábban értékesíteni. A hasznos könyvet ajánljuk bortermelő közönségünk b. figyelmébe.

— **Nem párbajoznak.** A Tiszavidék a mult számban jónak látta kijelenteni, hogy többé nem párbajoznak. Hát tudomásul vesszük a kijelentést, de akkor mi lesz, urak, mi lesz a pákuliczokkal. Szabad már nekik szabadon lélegzeni?!

— **Szünet.** Az állami iskolák gondnoksága október 1-ére és másodikára az összes iskolákban szüreti szünetet engedélyezett.

— **A városi vizsgálatokról,** a vizsgálat érdekében, csak annak befejezte után írhatunk.

— **Szíves felvilágosításul a csodabogarasoknak.** M. férfi keresztnévvel mellett jelent Mátyást, de jelenthet egyebek között Máriát is; a név viselője pedig olyan, mint Ligouri Szt. Alfonz M. (olv. Mária), avagy b. Vianney K. János M. (olv. Mária) volt. Igen, olyan lelkipásztor is van, a kit nem a püspök, hanem ennek hiányában az egyházmegyei hatóság biz meg lelkipásztorkodással. Lelkipásztor a káplán is, kit, mint ilyent, a plébános biz meg teendővel: így lelki pásztor az is, a kire püspök bizza mások lelki gondjait, ha mindjárt ily szavakkal is: »Tiszte lesz — az egész intézet lelki gondjait viselni.« Azután pedig ezen fületlen-farkatlanú szedett részben: »S ha állami léte is ilyen maradhatott intézetünk, csak gratulálhat városunk az így nyert anyagi előnyök miatt — ha pedig rosszra fordul sorsunk, akkor én is mélyen sóhajtok, mik, ha eddig még nem nagyok, annak nem intézetünk az oka vajha tevékenységüket arra használták volna fel . . . stbi« — a nyomottakat egyfolytában tessék olvasni, a közbeszedettek pedig azután: akkor majd nem fog senki, akár milyen gyűlölettől ragyog is szeme, csodabogarakat látni.

— **Szüret.** A szüret megkezdésének idejét f. hó 2-ára határozta az előljáróság. Van kilátás rá, hálá az Égnek, hogy úgy minőségileg, mint mennyiségileg jóval meghaladja az idej termés, a közelmúlt évek termését s így vig farsangnak nézünk eléje.

Aristoteles. Az ó-kor legnagyobb bölcsese. Nagy Sándor nevelője. Mindaz, a mit irt, hat, mint egyetlen más író műve sem. Mai világunk alapjaiban ő a leghatalmasabb kődarab. Husz száz év nem tudta tönkre tenni, nem tudta meghaladni az ő agyának logikáját. Az adatok, a miknek alapján ő bölcselkedett s felépítette világnézetét, megváltoztak, elavultak, de az építés módja ma is ugyanaz, a mivel ő élt. Az elméművek építői között nem akadt eddig, a ki hozzá hasonlatos lett volna. A cosmogoniának első mívelője ő. A csillagászat törvényeit a görögöknek ő magyarázta. A belső világ rajzának nincs igazabb képe, mint az ő ethikája. A költészettanának nincsenek örök igazságai azokon kívül, a miket ő megirt. Daczolt az ő peitkája minden idővel. A francia klasszikai dráma az ő félreépített tanítására építette fel a háromaság gondolatértő tanát. S midőn Lessing e bilincseket szétzúzta, megint csak Aristotelesre hivatkozott s ő rá építette a maga szabadabé felfogását. Aristoteles pályája az emberi szellem nagy-

ságának s a nagy igazságok örökkévalóságának példája. Életéről és munkáiról eleven, vonzó és tanulságos képet nyújt a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 38. füzeté. A tizenkét kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyet. tanár, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlay Gyula akadémikus. Egy-egy kötet ára díszes félbőr-kötésben 8 frt; füzetenként is kapható 30 kr-ával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII. Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés után.

Az utolsó negyedév. Október elsejével kezdődik az utolsó negyedév és ez az idő a legalkalmasabb arra, hogy az olvasó közönség téli szórakozására gondoskodjék. Mert nem kis dolog, hogy az ember olyan ujságot járasson magának a melyben mindig örömet találja ő is és családja is. Egy ilyen ujságot ajánlunk most olvasóink figyelmébe, a melyet különben is Magyarország minden olvasója ismer, mert hisz legnépszerűbb és legdiszesebb képes szépirodalmi lapjáról az Ország-Világ-ról van itt szó. Ez az ujság most nyit előfizetést az utolsó negyedévre azzal az ígérettel, hogy a régi szeretettel fogja szolgálni mindinkább szaporodó előfizetőit. Minden számában a jövőben is képekben és írásban be fogja mutatni a hét aktuális eseményeit, szerkesztősége, melynek élén a kiváló költő Váradi Antal áll szépirodalmi dolgozatokkal gazdagítja az ujságot mely kéthetenként zeneszámokkal és állandó képes regénymelléklettel is kedveskedik olvasóinak. Ezekon kívül a ki most előfizet karácsonyra díjtalanul megkapja az Ország-Világ karácsonyi almanachját; mely diszeül fog szolgálni az előfizetők könyvtárának. Az Ország-Világ előfizetési ára októbertől — Januárig 2 frt, a kiadóhivatal, mely Hold utca 7. sz. a. van, mutatványszámot kívánatra ingyen küld.

A boldogság titka. Végre hosszú ideig tartó kutatás után, most a tizenkilencedik század végén bukkantak rá a boldogság titkára. A megfejtője egy magyar ember, a ki bizonyára örök dicsőséget szerez nevének és milliók áldását érdemli ki, mert hiszen kétségbevonhatlanul, kísérletek alapján konstataálta, hogy az ő módszere segítségével mindenki boldog lehet. A szegény, a beteg, a csalódott szerelmes, a megcsalt férj, a vén leány, bármily elkeseredett és világos ember gyűlölő is. A nagy és biztos boldogságnak a megszerzése rendkívül egyszerű módon történik. Abból áll, hogy a boldogság után sóvárgó elővesz egy postautalványt s a »Mátyás-Diák«-ra előfizet. A »Mátyás Diák« Magyarország legelterjedtebb és legmulatságosabb élcslapja Minden számát 25—30 karrikatura tarkítja. pompás szöveg kíséretében. Adomák, mókák, ötletek, találó mondások, vig elbeszélések, kacagató történetek gazdag tárháza minden egyes szám. Előfizetési ára negyedévre 1 frt 50 kr. s az előfizetés minden időben megkezdhető. Kiadóhivatala (a mely mutatványszámot készségesen küld) Budapest, Sarkantyus-utca 3. sz. alatt van.

Anyakönyvi bejegyzések.

1899. évi szeptember 23-tól 30-ig.

Eljegyzések: Lajos Sándor Erki szabó Rozál Máriával, Lócsi József Zsiros Rozáliával, Tóth János Tóth Palásti Zsófiával, Csernus Sándor Bódi Emiliával, Fekete

Mihály Gyovai Rafa Viktorral, Kocsis Mihály Oláh Erzsébettel, Balasnyi János Szabó Franciskával, Pajor János Nagy Annával, Mészáros Mihály Kis Franciskával, Forgó István Berkes Juliannával, Korom Mihály Samu Veronikával.

Házasságkötés: Helbocsányi Imre Illés Erzsébettel, Tatár János Pusztai Annával, Mészáros Károly Gocsik Rózával.

Születések: S á g h y Aranka, Szalkai Szabó Mihály, Oláh Ilona, Seres Ilona, Szemeréni Imre, Nagy Sándor, Sági Sándor, Stern Erzsébet, Gulyás Mihály, Georgiádes Jolán, Molnár Erzsébet, Tóth Margit, Táborosi N. leány, Varga N. fiu. Bodor Ferencz, Lovas Mária, Deák Ferencz, Pataki Mihály Ferencz.

Halálozások: Tóth Erzsébet 11 hó hörglob, Eszes András 87 év agg kor, Fekete Pál 22 év állgörcs és derme, Szepesi Magdolna, 14 napos bélhurut, Fábrosi N. leány halvaszületett, Nagypál György 6 év tüdőgyulladás, Pappi Magdolna Klucsoi Sándorné 26 év gümőkór, Maladi János 1 hó görcsök, Varga N. fiu halvaszületett, Barta István 85 év aggkor, Lovas Erzsébet 7 nap veleszületett gyengeség, Szalkai szabó Mihály 5 nap sárgaság.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**
Társ-szerkesztők:
Sághy Mihály, Holló Adolf.
Kiadólapulajdonos: **Weisz Márk.**

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50.000 nyeremény

JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyer. legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
7	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
81700	" "	200
8900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

Az ötödik nagy m. kir. osztálysorsjáték nem sokára ismét kezdődik és

100,000 újból **50,000** nyeremény sorsjegyre

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétel nélkül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak. Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervezett eredeti árban és pedig:

egy egész I. o. eredeti sorsjegyet 6.—
» fél » » » » 3.—
» negyed » » » » 1.50
» nyolczad » » » » 0.75

küldünk szét utánvétellel vagy a pénzes előleges beküldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkésőbb azonban

f. é. október 15-ig

hozzánk beküldeni,

Török A. és Tsa

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító

Budapest,
V., Váci-körut 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk ki tisztelt vevőinknek: rövid idő alatt egy és fél millió koronánál többet.

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és társa uraknak Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget frt } utánvételezni kérem } postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím.